

અનામે જહાંદાર જાંઆફરી

# મૂલ મુલઈયાં

નામના

૨૦  
૧૯/૧૧/૮૭

મુનશી મહેદી હસન "અહેસન"ના પાસે ખાસ  
લખાવેલા નાટકના ગાયનો તથા કુંકસાર.

પ્રગટ કરનાર

નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળી.

પ્રોપ્રાયટર માણેકજી જીવણજી માસ્ટર.

નાં ૩૧, ઈ. પુડ હાઉસ રોડ, કોલાબા-મુંબઈ.

જે ચોપડી ઉપર મા. જી. મારટરની શહીનો રખરનો છાપ નાહી હશે  
તે ચારીની અથવા બલતે કેકાણે છપાયેલી થોટાળાવાળી સમજવી.

મુરત ચોટાના પુલ ઉપર આવેલા 'મુરત સોટી' પ્રિ. પ્રેસમાં  
ઠાકોરદાસ માનસિંહે છાપી.

આવૃત્તી ત્રીજી સને ૧૯૨૦.

કીંમત ચાર આના.

મજૂરોની કોમિટીના કાર્યકર્તાઓ તથા એ માહેલો જેલ ભણ બતાવવાના, ગાયણો છાપવાના સર્વે હક નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળીના માલેકે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે. જે કોઈ પણ આસામી અથવા કુંપની એ હકોના ભંગ કરશે અને જેલ ભણ બતાવશે કે ગાયણો છાપશે તે તેના પર તેને જોખમે અને હિસાબે કાયદેસર પગલાં ભરવામાં આવશે.

---

આ ચોપડી સને ૧૮૪૭, તથા ૧૮૬૭ના આક્ટ પ્રમાણે  
રજીસ્ટર કરાવી છે.

---

આ લખાણથી મુગ્ધ તેમજ દેશાવરના હીંદુસ્તાનના દરેક ભાગના નાટક કંપનીના માલેકોને, નાટક તથા ગાયણોની ચોપડીઓ છાપનાર તથા પ્રગટ કરનારાઓને તથા જાહેર પ્રગતિ એતવણી આપવામાં આવે છે કે હમારો “ જુલ-જુલઈયાં ” નામનો જેલ તમામ કંપની તેમજ ગાયણ સુધા હીંદુસ્તાનમાં લાગુ પડતા કાયદાઓ પ્રમાણે રજીસ્ટર કીધો છે અને એ જેલના લખાણ તથા ગાયણો છાપવા તથા પ્રગટ કરવાનો તેમજ ભણ બતાવવાનો એકલો હક નવે નામ ઉભી થયલી નવી આલફ્રેડ કંપનીના માલેકને હસ્તક સ્વાધીન છે અને કોઈપણ ઘણી કપલા જેલના ગાયનો અથવા લખાણની ચોપડીઓ છાપાવશે યા પ્રગટ કરશે યા એ જેલનો વધુ ઓછો ભાગ પોતાના કોઈપણ જેલમાં આમેજ કરશે યા જેલ આખો યા થોડે ભાગે કંપનીની લેખીત રજા શીવાય જાહેરમાં કે ખાનગીમાં ભણ બતાવશે તે તે સખશ મજકુર નવી આલફ્રેડ કંપનીના માલેકને નુકશાની ભરી આપવાને પાત્ર થશે એટલુંજ નહીં પણ મજકુર માલેકો એવા સખશને કોર્ટના “ ઇન્કશન ” અથવા મનાઇ હુકમની રૂએ તેમને કંપનીના હકનો ભંગ કરતા અટકાવશે. કંપનીના આગલા જેલના બાબમાં ચોક્કસ સખખોસર જે નાખતી કરવામાં આવી છે તે ઉપરથી કોઈપણ સાહેબોએ જુલાવો ખાધને મજકુર કંપનીના હકોનું વધારે ભંગાણ કરવું નહીં.

લીંઠ માણેકજી જીવજીત માસ્તર,

માલેક

નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળી.

## ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૮૮-૮૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ભૂત ભૂતોચાં

વિષય દ. ઇ. ક્રિ. : ૨-૪ ૩૬૮

બનાવે ખુદા.

નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળી.

લુલુ લુલૈયાં નાટકનો ટુંક સાર

અંક પહેલો.

સીન પહેલો—ટ્રોપ સીન ઉચ્ચતામાં શાહમદી દીલારા, કે જેણી તારતરીના નવાખ જમીલને ખરાં જીગરથી ચઢાતી હતી, તેણી પોતાના આપનાં મરણ માટે વીલાપ કરતી નજરે પડે છે. તેટલામાં તેણીનો ભાઇ નવાખ જાહર દાખલ થઇ ખચર આપે છે કે બોખારાના સુલતાન કે જેની સાથે તેણીએ પરણવા ના પાડી છે તેણે લડાઇ માટે અને દીલારાને પકડી જવા માટે એક ફોજ મોકલી છે. જાહર તેણીને દીલાસો આપતાં ધીરજ આપે છે કે તે છેવટ સુધી તે પોતાનાં બગદાદનાં રાજ્યનું રક્ષણ કરીને પોતાની બહેન કે જેણી બોખારાના નવાખને ચઢાતી નથી તેના હાથમાં જવા દેશે નહીં.

સીન બીજો—બોખારાના સુલતાનના લશ્કરનું નજરે પડવું. તેઓના સીપાહ સાલારનું દીલારાને પકડી જવા માટે લશ્કરને ઉશ્કેરવું. લડાઇમાં હાની જતાં જાહર અને દીલારા દુસ્મનેના હાથમાં પકડાવા કરતાં છુપે વેપે નાશી જતાં નજરે પડે છે.

સીન ત્રીજો—જાહર અને દીલારા પોતાનાં કમનસીબ માટે વીલાપ કરતાં આગમદી મારફતે નાશી જવાની તૈયારી કરે છે.

સીન ચોથો—આગમદી સીગનલ નહીં મલવાથી રસ્તામાં થેલે છે. જાહર અને દીલારા તેમાં નાશી જતાં નજરે પડે છે. જ્યાં યુરોપીઅન ગાર્ડની દેશીઓ તરફ ઉદ્ધત વર્તણૂક માટે રસુજ ખટપટ ચાલે છે.

સીન પાંચમો—તોફાની રૂપ અને ભારે વરસાદમાં રેલવે પુલનું પુટી પડવું. આગમદી કે જેમાં જાહર અને દીલારા નાશી જતાં હતાં તેનું ભાંગેલા પુલ ઉપરથી નદીમાં પુટી પડવું.

— દ્રાપ સીન. —

## અંક બીજો.

**સીન પહેલો**—શમ્સ નામના એક બહાદુર લડવયાએ બાદરને નદીમાં ડુબી જતાં બચાવી લઈ પોતાને મકાને લાવવું. ત્યાં પોતાની બહેન દીલારા કે જેણીને તે ડુબી ગયલી ધારે છે તેને માટે વીલાપ કરવો, તેટલાં શમ્સે આવીને દીલારા આપવો. બાદરનું તારતરી દેશ તરફ રવાના થવા માંગવું અને જવું. પાછળથી શમ્સનું પણ બાદરને ખાતર તારતરી દેશ તરફ રવાના થવું જે કે શમ્સને અને તારતરી દેશને અતી મોટી દુશ્મનાઈ છે કારણ કે એકવાર શમ્સે તે દેશને તારાજ કર્યો હતો.

**સીન બીજો**—દીલારાનું તારતર દેશના એક રહીશે દીલારાને નદીમાં ડુબી જતાં બચાવીને પોતાના મકાને લાવીને રાખવું. ત્યાં તેણીનું પણ પોતાના બાપને નદીમાં ડુબી ગયેલા ધારીને વીલાપ કરવું. પોતાના જીવ બચાવનાર તરફથી તેણીનું બાણવું કે તેણી પોતાના આશક નવાબ જમીલના દેશમાં છે જેથી તેણીનું ખુશી થવું. અને મરદનાં વેશમાં હકીમ તરીકે નવાખનાં મહેલમાં દાખલ થવા માટે ધેરથી નીકળવું.

**સીન ત્રીજો**—નવાબ જમીલના એક ખીદમતગાર અબ્દુલ કરીમનું મકાન અબ્દુલ કરીમની વશદાર નામની ધણીઆણી જેણી અબ્દુલ કરીમને ચઢાતી નથી તેણીની પોતાના ચારની સાથે નાશી જવાની તદખીર કરવી. તેટલામાં અબ્દુલ કરીમનું આવી પહોંચવું અને બનેને બારે ગબરાટ. અબ્દુલ કરીમનો પોતાની ધણીઆણીની વશદારી ભરી ચાલચલણ અને પતીવ્રતાપણાં માટે બારે એતેકાદ રાખવો. વશદારે પોતાના ચારને છુપાવી અબ્દુલ કરીમને બનાવીને ચારને નસાડી મુકવો.

**સીન ચોથો**—નવાબ જમીલનું જમીલાએ પોતાને નાકબુલ કરવાથી અતી બેચેન થવું. જેથી ગમ વીશરાવવા એક જલસો થાય છે તેથી પણ કાયર થઈ નવાખનું ચાલી જવું અને એક દરબારીના હુકમથી અબ્દુલ કરીમનું ઝર ( કે જે હકીમના છુપા વેષે દીલારા પોતે છે) તેને નવાખ માટે બોલાવવા જવું.

સીન પાંચમે—દીલારાનું પોતાના બાઇને મલતાજ મરદના વેશમાં ઝર નમિના હકોમના નામ હેઠળ નજરે પડવું અને ત્યાં અમદુલ-કરીમનું નવાખ માટે તેને બોલાવવા આવવું જ્યાં તેઓ વચ્ચે કેટલીક વાતચીત થવા બાદ તેણીને હકીમ તરીકે નવાખના મહેલમાં બોલાવી જવું.

સીન છઠાં—નવાખ જમીલનું જમીલા નામની એક માથુકની એપરવાઇ માટે વીલાપ કરવો. એટલામાં અમદુલ કરીમનું ઝરને લઈને હાજર થવું નવાખનું કોઇનાં અવાજથી ચોંકવું અને ઝરનું છુપાઇ જવું અમદુલ કરીમથી જમીલા માટે કાંઇક અપશબ્દ બોલવાથી નવાખે મારીને કાઢી મુકવું. ત્યાર બાદ ઝરનું દાખલ થઇ નવાખ જમીલની તેની તરફ અતી કંડાપણુ છતાં તેનું દીલ છતી તેના દોસ્ત ખનવું.

સીન સાતમે—એક ઢોંગી અને હગારા જોગીનું દેખાવું. ત્યાં આપણા બુના દોસ્ત અમદુલ કરીમનું આવીને પોતાના નવાખ તેનાથી કંટલાઇ જઇ કહી પણ ન બોલાવે. એરી રીતનાં તાવીજનું માંગવું. એટલામાં જોગીના એક સાથીદારે આવીને એક સ્ત્રીના આવવાની ખબર કરતાં જોગીનું અમદુલ કરીમને ઉતાવળમાં બહાનાં કાઢી રવાના કરવું. પણ અમદુલ કરીમને વહેમ પડતાં છુપાઇને દેખાવ જોવો અને કોઇજ નહો પણ પોતાની સ્ત્રી વશદારને ઝોળખવું અને તેણીનું પોતાના ચાર સાથે નાશી જવાની અને અમદુલ કરીમને વાંદરા બનાવી દેવાની જોગીને અરજ કરવી. ત્યાં જોગી તથા વશદાર બંનેને શ્રેષ્ઠ કરી ખાસકાને માર મારવો.

—દ્રોપ સીન—

અંક ત્રીજો.

સીન પહેલો—પોતાના બાદશાહી મકાનમાં જમીલાનું સા-હેલીઓ સાથે નજરે પડવું. ત્યાં ઝરે (મરદના વેશમાં દીલારા) નવાખ જમીલના એલથી તરીકે આવીને જમીલાના હાથની માંગણી કરવી અને જમીલાએ તે નાકણુલ કરવી. પણ જમીલાનું ખુદ ઝર (મરદના વેશમાં દીલારા) ઉપર આશંક થવું. ઝરનું ચાલી જવું અને જમીલાનું તેની ઉપર કોઇક બહાને પોતાની વીંટી પોતાની દાસી મારફતે માદમીરી તરીકે મોકલવી.

**સીન બીજી—**ઝર (દીલારા)ને જમીલાની દાસીએ આવીને વીંટીનું આપી જવું. ઝર ( દીલારા )નું જમીલા તેની ઉપર આશંક થઈ છે એમ ઝટ સમજી જવું.

**સીન ત્રીજી—**આપણા પુરાણા દોસ્ત અમદુલકરીમનું બેવશ “ વશદાર ” થી તલાક લઈને આવવું, અને એક નવી ચીકાસદાર માથુક શોધી કાઢી છે એમ સમજી ખુશ થવું. જોકે તેનું એમ સમજવું છે કે જેણી જમીલાની બહેન હસીના છે પણ તેણી ખરી રીતે તો જમીલાની દાસી એયારા છે. અમદુલકરીમ તેણીને ફાંદામાં લેવા પોતાને એક રફીક-ઉદ-દીન નામનો એક ઉમરાવ બતાવે છે. બાંને પોત પોતાના મનમાં એક બીજાને ઠગે છે એમ સમજી ખુશ થાય છે. અને રાતના બાર વાગે નાશી જઈ બીજો ગામ જઈ લગન કરવાનું નક્કી કરે છે.

**સીન ચોથા—**આગમજથી કરેલી ગોઠવણ મુજબ અમદુલ કરીમનું નીસરણી સાથે એયારાને નસાડી લઈ જવા પાછલે બારણે આવવું. જ્યાં ચોરોએ તેને છુટવાની કોશિશ કરવી અને ગરબડ થતાં પોલીસનું આવી પુગવું અને જમાદારની ગણતરીથી ખરા ચોરનું નાશી છુટવું અને અમદુલકરીમનું ચોર બદલ પહરેજ થવું અને સીપાઇઓનું તેને ચોક્કી ઉપર લઈ જવું. ત્યાર બાદ ખરા ચોરનું આવી પુગવું અને એયારાનું તેને રફીક-ઉદ-દીન ( અમદુલકરીમ ) સમજી તેની સાથે નાશી જવું. એટલામાં અમદુલકરીમનું ચોક્કી ઉપરથી ઠગાઈથી છુટી આવવું અને હસીના (ખરી રીતે એયારા)ને બોલાવવા જતાં ઘરમાંથી બીજાઓનું જંગી ઉડતાં તેને માલમ પડવું કે એયારા તો ક્યારની નાશી ગઈ છે.

**સીન પાંચમા—**દીલારાનો બાઈ જર તારતરીમાં આવી પુગ્યા પછી પારકા દેશમાં પોતાની તંગદસ્ત હાલત માટે અફસોસ કરે છે તેટલામાં શમ્શ આવીને તેને મદદ કરે છે અને પાછો મક્કવા કહી ચાલી જાય છે.

**સીન છઠા—**નવાબ જમીલના માથુસો શમ્શ તેઓના મુલકમાં આવ્યો છે એમ ખબર મળવાથી તેને કેદ કરવા જાય છે.

**સીન સાતમા—**જમીલાના મહેલ આગળ એક અમીર કે જેનાં હાથ જમીલાએ સ્વીકારવા ના પાડી હતી તે જમીલા કોઈ ઝર નામના એક જવાન ઉપર આશંક પડી છે એમ ખબર મળવાથી તેની ઉપર વેર લેવા માટે તેની રાહ જોય છે. એટલામાં ઝર (દીલારા)

આવી પુગે છે અને અમીર તેને ઘરમાં દાખલ થતાં અટકાવી તકરાર થતાં શસ્ત્ર ઝઘરને જાફર સમજી મદદ આવી પુગે છે. ( અહીંઆં જણાવવાની ખાસ જરૂર છે કે જાફર અને દીલારાને દેખાવ પીલકુલ મળતો હતો અને દીલારાએ મરદનો વેષ લેવાથી બંને ભાષ બહેનો જરા પણ ઝોળખાતાં ન હતાં.) પણ તેટલામાં નવાજ જમીલના સીપાઇઓ શસ્ત્રને કેદ કરે છે. શસ્ત્ર ઝઘર ઉદ્ધે દીલારાને જાફર સમજી પોતાની કીધેલી મદદ પાછી માંગે છે પણ ઝઘરે તે સઘળી વાતોનો ઇનકાર કરવાથી ફીટકાર નાખી ચાલી જાય છે. અમીર પીડા થતી એમ સમજી ખુશ થાય છે તેટલામાં ખરખરા જાફરને આવતાં એમ હેરત થાય છે. કે જતાં સાથે પાછો કેમ આવ્યો ? અમીર જાફર પાસેથી એવું વચન લેવા જાય છે કે તે કદી જમીલનાં મહેલમાં દાખલ ન થશે કે તરતજ જમીલા આવીને અમીરને કાઢી મુકે છે અને જાફરને ઝઘર સમજી કાઢીને ત્યાં લગન કરવા લાઇ જાય છે.

સીન આઠમો—ચોરની સાથે નાશી ગયલી ઐયારા ચોરના કંગાલ ઘરને જોઇને અજાણ્ય થાય છે કે રશીક-ઉદ-દીન જેનો મોટો માણસ આવા ઘરમાં કેમ રહેતો હશે ? ચોર દાખલ થતાં ઐયારા તેને અજાણી સમજી સવાલ કરતાં ખરો ખુલાસો થાય છે. ચોર ઐયારા સાથે પરજીવાની માંગણી કરતાં તેણી વુચ્છકારી કાઢે છે જેથી ચોર તેણીને ધમકી આપી ચાલી જાય છે અને ઐયારા પોતાનાં કીધેલાં કામો તરફ પરતાય છે.

સીન નવમો—જમીલાના મહેલમાં જાફર જમીલાએ તેની સાથે વગર પીછાણે એકદમ લગન કેમ કર્યાં તે બાબદ અદેશો કરે છે અને પોતાના નસીબ ઉપર ખુશ થાય છે એટલામાં જમીલા આવી તેને હજી પણ ઝઘર સમજી પહેલી મુલાકાત વીશે સવાલ કરતાં એખબર જાફર ગભરાઈ જાય છે અને કોઈ બહાનું કાઢી બહાર ચાલી જાય છે.

સીન દશમો—ઐયારાને હસીના સમજીને અને તેના નાશી જવા માટે અફસોસ કરતો અબદુલ કરીમ જંગલમાં રખડે છે એટલામાં કાઠનો મદદ માંગવાનો સાદ નજદીક આવતો સમજી તે ઝાડ ઉપર ચઢી જાય છે. ચોર ઐયારાને લઇ આવી લગનની માંગણી કરે છે. જેનો તેણી ઇનકાર કરતાં તેણીને મારો નાખવા ચોર તૈયાર થાય છે. તેટલાં અબદુલ કરીમ ઝાડ ઉપરથી ઉતરી આવી તેણીને બચાવી લે છે.



## અ ક ચોથો.

**સીન પહેલો**—પોતાના દરબાર રૂમમાં નવાખ જમીલ ઝંદર (દીલારા)ને મોઢેથી તેના જમીલા સાથની મુલાકાતનો અહેવાલ સમજે છે. એટલામાં સીપાઈઓ શરૂમને કેદી અવસ્થામાં લાવે છે. ઝંદર (દીલારા)ની અરજ ઉપરથી નવાખ શરૂમને છોડી મુકે છે. શરૂમ જતાં જતાં નવાખને ઝંદર માટે ચેતાવે છે કે તે બદમાશ છે. નવાખ જમીલ શરૂમ કોઠને ઝંદર સમજી ઘોંટાળો કરે છે એમ સમજી તેના મનનું સમાધાન કરવા લાઇ જાય છે. એટલામાં જમીલા પોતાના ધણીને શોધવા આવી પુગે છે અને ઝંદર (દીલારા)ને જાણ સમજી પોતાને ઘેર લઇ જવા માંગે છે. નવાખ જમીલ જમીલાને મોઢેથી ઝંદરે તેણીની સાથે લગન કર્યાં છે એમ સમજી ઝંદર (દીલારા) ઉપર ફીટકાર નાંખે છે. એટલામાં જાણ આવી પુગે છે અને ખરો બેદ જાહેર થતાં જાણ અને દીલારા બાઇ બહેન તરીકે લાંબી મુદતનાં છુટાં પડેલાં પાછાં એકમેકને ઝોળખી કાઢી મળે છે. નવાખ જમીલ દીલારાને ઝોળખીને તેની સાથે લગન કરવા તૈયાર થાય છે.

**સીન બીજો**—અબદુલ કરીમ પોતાનાં ગરીબ ઘેરમાં એક ઉમરાવબદીને ખોટાં નામ હેઠળ પરણી લાવેલો હોવાથી ખરો ખુલાસો કરવાની તૈયારી કરે છે. એટલામાં એયારા આવી પુગી તેને તેની ચાલ માટે ઇપકા આપે છે અને વાતચીત ઉપરથી એકમેકનો ખરો બેદ જાહેર થતાં બંને પોતાના અસલ માલિકને ઘેર નોકરી રહેવા જવા તૈયાર થાય છે.

**સીન ત્રીજો**—નવાખ જમીલ અને દીલારા તથા જાણ અને જમીલાના લગનની ખુશાલી. અબદુલ કરીમ અને એયારા આવી પુગી પોતપોતાના માલિક પાસેથી હસીખુશીમાં માફી મેળવી પાછાં નોકરીએ રહી જાય છે.

બનામે જહાદાર જુઆફરી.

# ભૂલ ભુલધ્યાં

દીલારા—

૧

ખ્યારા નામ નીરંજન રખ તુ પત  
સુલતાન જગત કીરતાર  
સકલ રાજન ધરનન ધન ધન—ખ્યારા.  
હમરી ગત સંવાર અખ તુહી કીરપા નીધાન,  
નામ તેરો જગત નાથ દુઃખ ભંજન—ખ્યારા.

લશકર—

૨

ચલો જંગ કરે ન દીરંગ કરે દીલ તંગ કરે  
મીલ હંગ કરે સભી સંગ કરે ચલો ચારો સારો  
મારો મારો છાપા મારો ઘાત કરો સભી સંગ કરે—ચલો.  
હમ જરી સીતમગરી સીતમગરી દીખાએ ચારો  
સીપાહગરી દીલાવરી દીખાએ હાં હાં હાં હાં  
કામસે નામ હય ચાર, ઇધર ઉધરસે ભરકે કીસે  
જરસે હમ પ્રીરે

બાફર—

૩

બદ કીસમતીસે હો ગએ સામાં નએ નએ  
હાસીલ કીએ હંચ હસરતો અરમાં નએ નએ  
ગુરખતમે સએરે લા અલો ગુલ અખ કહાં નસીખ  
સહેરા નએ નએ હંચ ખીયાખાં નએ નએ  
કરતા હું કદ્ર અપને દીલે લખત લખતકી  
પએદા કીએ હંચ લા અલે બદખશાં નએ નએ

દીલારા ને બાફર—

૪

મન પરદેસી છાંડ ચલે  
બન બન ભટકત હાએ હાએ અખ કબલગ પ્રીરકર આના  
છાંડ નગર અખ જોગ પાએ. તો,  
હરસે ખીયાન લગાના—છાંડ ચલે.

સાંધાવાલા—

૫

માલા મુંબલા બાયચા ટીકીટ કાડુન કાવ દેઇના  
આલા ખંડાલેચા ઘાટ તીથ ગાડી હોતી ટાટ

આતા યોગદાતુન ગાડી કાવ જાઈના  
માલ ગવાડ્યાચી રાધા કાશી લોપલા દુધા  
ગારે ગાલ દેના તન રાહીના.

## ટ્રેપ સીન.

જા.કર—

૬  
દુખવા સહા નહી જાએરે દાવરા મોસે  
નીર તીર પીર બસે ધીર જીયા જાએ મોસે  
હર હાલમે હય ચેહ બેકરારી  
હર રંગમે તજે આહો જારી  
આસાન હોં મુશકીલે હમારી  
કર અપના જનાબે ખારી—અરે હાય હાય હાય મોસે

શરૂ—

૭  
હાશીજ ખુદા રહે મીલી આસાજી  
હોં પુરન સખ બતીયાં મગન મગન દીન રતીયાં  
કીરહેગાર હરહમ દુખ ટારે ઇધર ઉધર ખતર  
નકર, નામસે કામસે દામસે ખુશી હાં.

વ.કાદાર—

૮  
દીલદાર ચાર છએલાસે નયનાં લગાએંગે  
નયનાં લગાએંગે સયનાં લગાએંગે  
ચાર મેરા આલા જોબન મેરા આલા  
સુરત મોરે સૈયાંકી મનકે ન ભાએરે  
ખાત મોરી લોલી ઉમર મોરી કઓલી  
અબ આંખમાર ગબડસે નયનાં લગાએંગે

વ.કાદાર—

૯  
વારી જાઉરે સાંવરીયા તોપે બારનારે  
તન મન ધન સખ તોપર વાડે  
ઘર ઘર જર સખ તોપે નીસાડે  
કબતક કાતીલ બનકર ખંજર મારનારે

ગવધયા—

૧૦  
હમે દમ દેકે સઓતન ઘર જાના  
સઓતન ઘર જાના બએરન ઘર જાના  
હુરી કીસ હુતકે ફેરી ગલેપર અપને ખીસમીલકે  
જો હોતા બસ મેરા તો ચુમ લેતી હાથ કાતીલકે

ઉલટકા મળ જળ કાંઈ મર જાયે તો જાયે  
એહ દહે સર જાયેસા હયે કે સર જાયે તો જાયે  
તેરી ગલીકે સચો સચો ફેરે  
તુમ ન રૂઠો ચાહે રૂઠો જમાના

કંચની—

૧૧

કુચે પાની ન જઈઓ  
નજર લાગેરે—નજર લાગેરે  
કુચે પાની—  
મંચ જલ જમનાં લરનકો ગધથી—  
દેખ ઝલક તુરત લાગીરે—  
કુચે પાની—

કંચની—

૧૨

ઘટ છાંટો સાંવરીયા ભરૂં ગગરી  
ગધથી બજરીયા લે આઘ હલદી  
મોરે બાલે જોળનવા પે છાંઈ જરદી  
ગધથી મંચ પનીયા બીસારી રગરી  
મુચે ચાતુર તુરકવાને ફોડી ગગરી

અંકરીમ—

૧૩

સળ ધર પાગલ સળ ધર પાગલ સળ ધર દીવાના  
અન્દર પાગલ બાહર પાગલ ચક્કરમે આના  
નોકર પાગલ ચાકર પાગલ કીસકા ગમખાના  
સળમે અબદુલ કરીમ દાના  
યા ખુદા કયા હુવા ગજળ, યા ખુદા પાગલ હંચ સળકે સળ  
કયા કરના મેરે મચોલા, હંચ પાગલ આલા અચોલા  
અબ ખુન હમારા ખવલા, છુટા પીના ખાના  
આગ લગાચો તુમ દરદર ફીરના હો મહે રૂમ  
સળમે અબદુલ કરીમ દાના.

## દ્રોપ સીન.

સહેલીયાં—

૧૪

હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ નાચત ગતચત  
બાજત તાલ  
રૂમ હુમ હુમ હુમ હુમ કરત હુમ તાતત થઈ તત  
સુનદર ચાલ  
નયન તુમહારે હંચ મતવારે રચનસે કારે અચ બાની

સયનકે બાલે ખુબ નીકાલે ઢંગ નીરાલે લાસાની  
તત રાંગ તક તક તક ધીધી કીટ ધીધી ધીધી કીટ  
ધીલાંગ તકથાતકટ ધીકટ તક તક તક તક તક તક ધીલાંગ  
ધીલાંગ તક ગીધી ગીન થઇ.

સહેલીયાં—

૧૫

સુન પ્યારી મોહિના બતીયાં હમરી દીલ બનાંસે લગાના  
શરમાની કયું ભલા

હય ચેહ અખીયાં પ્રેમ અખીયાં સળ સખીયાં વારીયાં  
દળ ચેહ સારી છબ ન્યારી હય પીયારી પીયારીયાં.

જમીલા ને સહેલી—

૧૬

જાઓજી જાઓ ન ન ખરે દીખાઓ લો ખીચકોરી જાન  
ખીચારી કયસી હયગી નન્ની ભોલી ભાલી

અયસે દે દમ દામમે લાનેવાલે દેખે ભાલે  
હમ નહી હરગીજ જાનેવાલે જાનતી હોજી કયું નાદાન  
ખરખાદ ન કર નાશાદ ન કર આજાદ ને વોહ એજાજમે હય  
જહાદ ન હો સૈયાદ ન હો, બેદાદ ચેહ કયું અંદાજમે હયે

જમીલા—

૧૭

ને પીયા આએના મોસે સહા દુખ જાએના  
જીયા જાએ જરાએ સતાએ જીયા

મુજકો માઅલુમ ન થા પહેલા લગાના દિલકા  
મેરે પહેલુમે હમેશા થા ઠીકાના દિલકા

ચાદ આતા હય ખુશીકા વોહ જમાના દિલકા

અખ તો મુશકીલ હય મેરે કાળુમે આના દિલકા

જાન લેજાતા હય કમખખત એહ જાના દિલકા

સુખ પાએના દુખ જાએના કુછ લાએના

સહેલી—

૧૮

છએલા સુન્દર લેના સુન્દર થમ થમ જા

ન જાના બહક, કર ફીકરા ઘડકર સરખર ચહકકર મત ઈતરા

એજી જવાન દેખો જરા

મેરી મુઠ્ઠીમે કયા કુચ્છ ભોલે ભાલે હો કયા ભોલે ભાલે હો

ગુનમે નીરાલે હો સોચો જરા

જ.ફર (દીલારા) ને સહેલી—૧૯

જાજા જાજા સુનરી દીવાની અયસે ન,ખરે ન કર જા  
વાહવા વાહવા  
જાજા દીવાની કયસી ઠાની  
ખાર ખાર હઠીલી નાર હમસે દમસે કરત રાર-જાજા  
એજ સંવરીઆ લેલો મુન્દરીઆ ન,ખરે અખ ન દીખાઓ  
આહા આહા આહા આહા.

જ.ફર (દીલારા) ને સહેલી—૨૦

ખડે જગ સરવર સુલતાન જ.ફર  
મેરે સરપર નએજર કર લડકર  
લીડ કર કમતર મતકર ખટકા  
નટખટ હરદમ કરે લટકા  
હરદમ મલાલ ડાલો દિલસે નીકાલ મેરે  
જુકા જાજાલ નહો પયગામી ખડે ઘરકા  
ગર હય જ.ફર નામી  
એ નાદાની કયસી ઠાની  
યે નીશાની હય લેજાની  
ઝગડા નકર એ લે નટખટ જા—ખડે

અકબારા—

૨૧

ચમકત તન ચટક મટક લટકસે ચલત જાની ચલત  
પ્રીરત જાની  
મુનદર સુંદર સુધડ નાર, કરત કરત સોલા સીંગાર  
અકડ, ફળન જોખનપે તન જીયરા હરત જાની  
શખાખ આતેહી હંગામે અયસ હુર આયા  
નીસાર હોનેકો આરીજ પે મેરે તુર આયા  
ખીઆલ દીલમે જ.ફરઓકા બે કુસુર આયા  
હજાર નાજસે કહેતા હુવા શુર આયા  
અય મરતે નાજ ચેહ ખાદીમ તેરે હુજુર આયા  
મચલ મચલ ચલત ડગર કુચલકે દીલજાની—અકડ.

અં કરીમ ને અકબારા— ૨૨

તેરી મેરી જોડી બની  
પીયા ખ્યારેપે જાઉં નીસાર સુંદર જીયા ખ્યારે આજા  
મંચ વારી  
મેરી જાન નયનાંસે નયનાં લડાઓ

તુજે બારીસી સાડી દીલા લારે જીસમે ગોટા કીનારી મસાલા  
તુજે બારીસી સાડી દીલાદુ મંચ જીસમે ગોટા કીનારી મસાલા  
હો આલા સુનદર દીલબર મનહર જાન

અં ૦ કરીમ—

૨૩

અરે હાં હાં દીવાના બનાઉંગા  
હટ હટ મરદકડે ધપે લગાઉંગા  
ચલા બાબે બચા નહી માફ ચચા  
ગલા દાબુ તેરા અલી ડાહુ નચા  
અરે હાં હાં મદારી નચાઉંગા નાચ  
નાચ બેટા નાચ બેટા નાચ બેટા નાચ  
એક દો તીન ચાર પાંચ બેટા નાચ  
બેટા તુજે મંચ બંદર બનાઉંગા—હટ

અઅં ૦ કં સહેલીઓ—

૨૪

અએસી કએસી ધોકા ધડી સરપર આફત હએ પડી  
કએસી પડી કીસપે પડી  
બોલો જરી બેબબરી  
ધર દર તજ લેકર જર સરપર ગમ વાએ વાએ  
જીનેસે બે લાગ ગઈ—કયા  
ભાગ ગઈ હાએ હાએ  
મનતર ચલ વોહ ચંચલ ધરસે નીકલ હાએ  
કએસી બડી દીલકી કડી દેખો જરી દુખમે પડી  
ધમસે કહાં કુદ પડી

જા.ફર—

૨૫

અરે હાં આલમમેં ધુમે સખ દુશવારીયા હમને શુબરીયાં  
દરદકી દાફ કરને  
બખતકી ખુબીયાં, જલ જલ દુબીયાં વતનસે છુટે ધરસે

જા.ફરને જમીલા—

૨૬

તોસે લાગી નજરીયા ઝટપટ ચલે સાંબરીયા  
કચસી મોરી બીસારી ખબરીયા  
કચસી પાગલ ચેહ સારી નગરીયા  
આવોજ આવોજ લગન લગાઓ.  
ચલો જલદી સંવારો સજરીયા  
આઓ છબીલે સજનવારે  
ચલ ચલ પીયારી તોરી બારી ઉમરીયા

અધ્યયારા—

૨૭

કાંપે જીયરા મોરા કાંપે જીયરા મોરા કાંપે જીયરા તન  
 થર થર થર થર લરજત હાએ  
 જાને મઝોલા મેરા જાને મઝોલા—કાંપે  
 અરે હાય રે મંચ કયા કરું જાન ચલી મંચ તો મઝોતકે  
 દેશ મેહમાન ચલી ટુટી હય આસા  
 નીરાસ જીયા હાય હાય.

અધ્યયારા—

૨૮

મેરી હસતી મીઠી હાય કયસી બેકસી  
 અય પરવરદીગાર મય કીસ દુખમે હું ફંસી  
 અય મઝોલા તુ અઝોલા તુ હાદગર  
 હય બરતર તું સરવર તું—મેરી હસતી.

બા.ફર—

૨૯

પ્રીરતા બટકા કયા સર પટકા  
 નાગન લટમે અટકા હું  
 દેખા ખટકા ઝટપટ સટકા  
 પુરા અપની હટકા હું  
 મીલી વોહ પ્યારી બાદે બહારી  
 બા.ગે નસીમમે ગુલ ખીલે ન્યારે  
 હીલ મીલ સારે ખુશ રહે  
 જાનકા શાનસે ઘરધની બનું  
 દીલ ગની ચેહી મન ઠની  
 બનકર દુલા મંચ ઝટ નટ ખટકા

જમીલા—

૩૦

બાંકે સઘ્યાંકો કયસો લુભાએ લીયો હાં  
 મેરી ન્યારી દીલહારી સજનપર વારી વારી બાર બાર  
 પ્યારી જઘ્યાં—બાંકે સઘ્યાં  
 પુર બહાર હું ગુલ ઝોજાર હું તરાહદાર હું મંચ નીગારહું  
 શાહમાનહું દીલસીતાન હું આલીશાન હું જાનીસારહું  
 કરકે નાજ અબ દીલબર પરહાં  
 હરહમ મટકત લટકત ચલતહું

દ્રોપ સીન.



અઠ કરીમ ને અધ્યાસ— ૩૧

સુન હીલબર સુંદર જાન જાન  
સખ તન મન ધન કુરખાન જાન  
પડી જો નજરીયા તું મેરી સુંદરીયા જોખન ભરી  
મહમાતી ગુજરીયા—  
મીલકે સાંવરીયા ચલેંગે બજરીયા  
ચમક હમક રંગ લાએંગે સુંદરીયા લે હુંગા જહાં  
મંચ થોડા ગાડી લેહુંગા—જહાં મંચ બાગો બાડી  
લેહુંગા જહાં  
મંચ મીઠી તાડી લેહુંગા—જહાં.

સહેલીઓ—

૩૨

રંગરલીયાં કરગુઈયાં કુલવરીયાં પ્યારીયાં રંગરલીયાં  
થુન થુન નગ નગ જગત નગ નગ થરકી જગત કુક થરકી રંજ  
કુંજે રંજ કુંજે રંજ કુંજે ધાધા—રંગ રલીયા  
પ્યારા પ્યારા સમા આયા પાયા ન્યારા સારા દીલ જાની  
મીલે ગુલ ખીલે—રંગ

૩૩

લો મુલસે ભરલો ગુલાબીયાં શીગુદે વો ખીલાવો  
નીશાતોંકી બહાર છાઈ ખુશીકે રંગ ઉડે ગમકો બુલાવો  
ઓ સાકી જમાદે ફાગ અયશોંકી હો બહારે  
મિટાદે દિલસે ગમકો છાએ રાગ  
રહે અયશોંકી દીલમે લાગ આંખોંમે  
છાએ ખુશીકી હરહમ બહાર—લો

અધ્યાસ—

૩૪

મંચ બાજ આઈ દિલકે લગાનેસે  
મોહે સંગ લીઓ છયલા બહાનેસે—મચ બાજ આઈ  
આજ ફીર અપનાં ગયા વક્ત મુજે યાદ આયા  
જેરે દીવાર કોઈ આશકે નાશાદ આમા  
દિલ ચુરાનેકો વોહી બાનીએ ખેદાદ આમા  
મંચ તો અધ્યાસ થી એહ મેરાબી ઉસ્તાદ આમા  
મીલનેકો આઈ ગુઈયાં સાજનકો લાઈ  
લગી મેરી મેહનત હીકાનેસે—મંચ બાજ આઈ

